

Žurnál

Univerzity Palackého v Olomouci

27. února 2009

V ČÍSLE:

17

Ročník 18

Proběhly Akademické dny 2009 ● Čestná uznání, ceny a ocenění rekrora UP jsou rozdány ● Noví docenti a doktoři UP ● V České republice pouze na UP – Studentská právní poradna jako efektivní nástroj výuky

V předvečer výročí obnovení olomoucké univerzity, 20. 2., uvedla Univerzita Palackého v rámci programu Akademických dnů 2009 slavnostní představení opery „Lacrimae Alexandri Magni“ („Slzy Alexandra Velikého“ pedagoga Katedry hudební výchovy PdF Mgr. T. Hanzlíka, Ph.D. Inscenaci, jež vznikla na objednávku Národního divadla v Praze, si mohli zájemci vychutnat v sále olomoucké Reduty.

(Více informací o představení a jeho hvězdném obsazení na str. 2.)

-red-, foto -tj- ▶

Akademické dny 2009

Univerzitní kaleidoskop vědy, umění i setkání s vynikajícími osobnostmi

Od úterý 17. 2. až do soboty 21. 2. probíhal letos slavnostní program Akademických dnů UP 2009. Tyto slavnosti jsou již tradičně pořádány u příležitosti výročí znovuoobnovení olomoucké univerzity v roce 1946. Letos univerzita připomněla svou příslušnost k městu a regionu bohatým programem, který se zcela zaslouženě dočkal náležité odezvy jak u univerzitní, tak i širší olomoucké veřejnosti.

Prof. V. Palička o poslání lékařské vědy

V úterý pronesl v aule Filozofické fakulty Výroční přednášku významného absolventa prof. V. Palička, MD, Ph.D., Dr. h. c. Tématem přednášky byl *Vývoj medicíny na příkladu metabolických chorob kostí a osteoporózy*. Přestože šlo o látku odbornou, prof. Paličkovi se jí podařilo přednést srozumitelně i pro laickou veřejnost a svůj výklad navíc doprovodil množstvím názorných obrázků. Od problematiky osteoporózy jako velkého problému současné medicíny přešel plynule k obecnějším

otázkám o poslání současné lékařské vědy. Na příkladech z ciziny, především z kliniky Mayo, ukázal, jaký na západě panuje v oblasti lékařství trend. Na této klinice je kladen hlavní důraz na komunikaci lékaře s pacientem. Jde také o zcela stěžejní součást výuky mladých doktorů na vysokých školách a lidský a chápající přístup lékaře k pacientovi je brán jako nejvyšší priorita. Že je tomu v našich zemích poněkud jinak, prof. Palička již nemusel dodávat. Zajímavý a poutavý výklad sklidil bouřlivý potlesk publika v němž byli přítomni také rektor UP prof. L. Dvořák, CSc., děkan Lékařské fakulty prof. Z. Kolář, CSc., a primátor města Olomouce M. Novotný. Tištěná podoba *Přednášky významného absolventa* je k dostání v prodejně VUP.

Přes půl světa se Zikmundem a Hanzelkou

Ve středu proběhly mimo jiné také dvě akce, jež spojila osobnost legendárního cestovatele, inženýra M. Zikmunda. Ve středu v dopoledních hodinách obdržel na návrh děkana FF UP prof. I. Bartečka, CSc., Zlatou medaili UP z rukou rektora prof. L. Dvořáka v prostorách Regionálního centra Olomouc. „Miroslav Zikmund patří k výrazným osobnostem československého a českého společenského dění. Jeho devadesátiletý jubileum je mimořádnou příležitostí ocenit dílo, které vykonal pro jméno Československa a České republiky ve světě. Kromě toho také se svým životním kolegou Jiřím Hanzelkou uváděl zásadním způsobem do československého a českého prostředí informace o světě a dění v něm,“ zdůvodnil svůj návrh prof. Barteček.

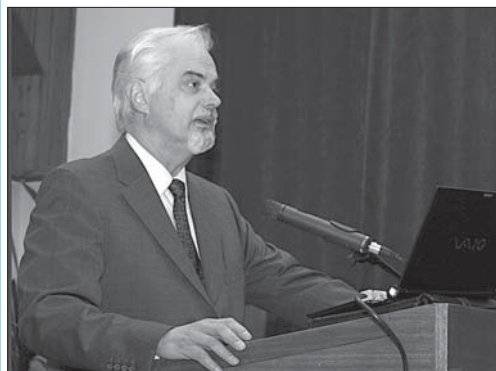

O několik hodin později již M. Zikmund zahajoval výstavu fotografií cestovatelského duha Zikmund–Hanzelka v galerii K10 (Křížkovského 10). Vernisáž snímků pořízených během putování po Latinské Americe (1947–1950) uvedl děkan FF prof. I. Barteček příběhem z jedné ze svých nespočetných cest do tohoto regionu, kdy navštívil i místa, ve kterých právě Zikmund a Hanzelka přebývali a i po půlstoletí se zde setkal s lidmi, kteří mají „Čechy v tatrovce“ stále v živé paměti. M. Zikmund pak z rukou svého kolegy cestovatele Bartečka obdržel dárkový koš s láhví šampaňského, miniaturoou Tatry 87, exotickými zvířaty či doutníkem – vše z pravého jihoamerického kakaa.

Mezi návštěvníky zahájení výstavy bylo možno zahlédnout také rektora UP či fotografa J. Štreita.

Ve stejný den rovněž proběhly slavnostní akty ocenění autorů monografií, mimořádných publikačních počínů a studentů UP. (O této akci se dočtete podrobněji na str. 2.)

Pokračování na str. 2

Kafka známý i neznámý

Středeční odpolední program Akademických dnů UP dále pokračoval v prostorách Filmového sálu FF UP přednáškou ředitelky Centra Franze Kafky v Praze M. Mališové. Jejím příspěvkem s názvem *Co Kafkovi dlužíme* předcházela projekce dvacetiminutového snímku *Dvojí proces* režiséra Z. Kopáče z roku 1962, který uvedl účastníky přednášky do světa největšího ze spisovatelů pražské německé školy vsuktu kařkovsky. Černobílý dokument, nebo spíše osobitý filmový obraz osudu F. Kafky na pozadí záběrů Starého města pražského, představil spisovatele především jako člověka celý život bojujícího s vnitřní úzkostí vyplývající z přesprilíš kontrastního prostředí, v němž vyrůstal. Antagonismus židovského, německého a českého, dominance Kafkova otce, nepřehlédnutelné rozdíly sociální na pozadí historických a politických změn – to vše formovalo Kafkovo vidění světa. Vidění, jež dalo literárnímu světu jednoho z nejvýznačnějších autorů. Nebo, jak vtipně poznamenal A. Lustig, „spisovatele, kterého zná každý, ale nečetl jej nikdo.“

Právě všeobecnou představu F. Kafky jako autora příliš náročného, a proto opomíjeného, se snažila publiku ve Filmovém sále vyvrátit svou přednáškou M. Mališová. „Kafka nebyl pouze člověk zadumavý, krácející tiše Prahou, ale také člověk humorný, což dokazují například jeho dopisy,“ uvedla Mališová, která se v příspěvku soustředila nejen na spisovatelův život, ale především na osud jeho díla, jež si k českému čtenáři hledalo cestu velmi dlouhou. A jak poznamenala, nenašlo by ji vůbec, kdyby Kafkův nejbližší přítel M. Brod uposlechl jeho přání zničit po jeho smrti veškeré rukopisy. I přesto trvalo více než šedesát let, než u nás vyšlo první souborné vydání Kafkova díla. Ačkoliv znal Kafku svět od Německa až po USA již daleko dříve, v československém prostředí postupně zhatily všechny pokusy o přiblížení Kafky historické události, od válečných let přes únorový převrat až po období normalizace.

Díky přednášce M. Mališové a jejich hostů – čestného prezidenta Centra Franze Kafky A. Lustiga a doc. L. Machaly z Katedry bohemistiky – si cestu ke Kafkovi našli cestu minimálně účastníci přednášky, kteří zaplnili Filmový sál do posledního místa.

Nové univerzitní médium: magazín Žurnál+

Těsně před zahájením letošních Akademických dnů vyšlo pilotní číslo časopisu Žurnál+, magazínu UP, který na dvaatřiceti stranách přináší souhrn nejdůležitějších a nejzajímavějších událostí na nejstarší moravské vysoké škole v uplynulém semestru, rozhovory, reportáže a též ochutnávku z tvorby studentů UP. „Koncipován je tak, aby oslovil především zájemce o dění na UP z vnějšku. Vycházet bude dvakrát ročně, vždy na začátku nového semestru,“ uvedl prorektor pro záležitosti vnějších vztahů JUDr. M. Malacka.

První číslo časopisu vyšlo v nákladu 1 000 kusů a na jeho tvorbě pracovalo od začátku ledna oddělení komunikace UP. Vyšli jsme samozřejmě z těch nejpřítažlivějších článků z Žurnálu UP a po redakčních úpravách je zařadili do časopisu. Ale najít v něm mohou jeho čtenáři též řadu úplně nových příspěvků, za všechny bych jmenoval reportáž z „Cross Talks“, scénických rozhovorů, které v lednu proběhly v Českém domě v New Yorku za účasti tří našich absolventů,“ uvedl vedoucí oddělení komunikace Mgr. R. Palaščák.

V elektronické verzi si můžete časopis stáhnout na webu UP www.upol.cz/aktuality.

S Arnoštem Lustigem o literatuře, filmu i sexu

Vyvrcholením středečního programu Akademických dnů UP se stal další díl diskuse z cyklu autorských besed a čtení Ex Libris doc. L. Machaly. Jeho pozvání přijal tentokrát prostřednictvím dr. O. Košty autor *Děmantů noci* či *Modlitby pro Kateřinu Horovitzovou* A. Lustig a ředitelka Centra Franze Kafky M. Mališová.

Již na dopolední kařkovské přednášce avizoval doc. Machala, že je A. Lustig ve velmi dobré náladě. Že se ale večerní beseda stane Lustigovou „one man show“, jistě neočekával ani on. Přeplněné aule FF UP se dostalo prostřednictvím A. Lustiga půl druhé hodiny anekdot a zážitků ze setkání s takovými osobnostmi, jakými jsou O. Pavel, F. Kafka, B. Hrabal, M. Brod, argetinský ministr zahraničí či papežský nuncius. Vypravěčským talentem Lustiga se nakonec nechal strhnout i doc. Machala, který byl nucen rezignovat na svou pozici moderátora. A. Lustig byl také dotazován na svou první filmovou roli, kterou si odbyl v českém filmu *Líbáš jako bůh*. „Zavola mi Jirka Bartoška ať přijedu a zahrāju si milence Jaroslavy Adamové. Že mě za to pozve do Varů,“ okomentoval své zisté přijetí role. Lustig se však ve svém vystoupení zamýšlel i nad tématy vážnými. Posluchači se tak seznámili s jeho pohledem na povolání spisovatele či pojetí literatury. Část svého vyprávění věnoval také vzpomínkám na dobu prožitou v Terezíně, Osvětimi a Buchenwaldu. „Pro mě psaní je důležitá především

pravda, ať už je jakákoli. Protože když spisovatel nepíše pravdu, není spisovatelem,“ dodal. V souvislosti se svou poslední návštěvou Olomouce vzpomínal autor

i na setkání s bývalým rektorem UP prof. J. Jařabem či na kvalitě hanácké kuchyně, kterou si opět potvrdil.

V závěru besedy došlo na otázky z řad publika. „Člověk má dvě oči proto, aby jedním viděl svět takový, jaký je, a tím druhým takový, jaký by měl být,“ prohlásil spisovatel na dotaz proč jsou jeho knihy většinou neveselé.

Čtvrtek byl zasvěcen slavnostním promócím doktorů a jmenování nových docentů UP. (Více informací naleznete na str. 3.)

Sly Alexandra Velikého: aplaus pro Soňu Červenou a Steve Wächtera

Představení opery *Lacrimae Alexandri Magni – Sly Alexandra Velikého*, ve spolupráci s Národním divadlem v Praze, uvedla 20. 2., v předvečer výročí obnovy olomoucké univerzity, redaktorka a moderátorka hudebního vysílání Českého rozhlasu W. Dobrovská. Přiblížila tvorbu skladatele Mgr. T. Hanzlíka, Ph.D., absolventa a pedagoga Univerzity Palackého, který po desetiletí obohacuje kulturní život Olomouce. Představení se konalo několik dní poté, co Rada Olomouckého kraje schválila návrh udělit Cenu Olomouckého kraje festivalu *Baroko*, který se v loňském roce konal již podesáté. Inscenace byla přijata s nadšením, obdiv patřil S. Červené (nar. 1925) i všem sólistům, zejména německému pěvci S. Wächterovi (kontratenor) v roli Alexandra. Orchester Národního divadla nahradil rozšířený Ensemble Damian, za dirigentský pult nastoupil autor. Hosté pak obdivovali prostředí Olomouce a Uměleckého centra UP, kde zkoušeli, paní S. Červená si pochvalovala ubytování ve svém oblíbeném pokoji v hotelu Arigone.

Kromě opery si milovníci kultury mohli zajít také na představení *Poesis* v podání Divadla na cucky, které se konalo 19.30 hod. v divadle K3 v podkroví Uměleckého centra UP.

Zvony zněly Olomoucí stejně jako před 62 lety

V sobotu celý program Akademických dnů vyvrcholil. Nejprve se v 15 hodin rozezněly zvony v chrámech sv. Mořice, sv. Michala a katedrále sv. Václava. Symbolicky tak připomněly, že 21. února 1946 ve stejnou dobu zvěstovaly Olomoučanům, že byl přijat zákon na obnovu univerzity a Olomouc se tak znovu stala univerzitním městem.

Večer se konal v Regionálním centru Olomouc tradiční Reprezentační ples UP, k jehož hvězdám patřil stále populární M. Žbirka. V tanečním rejži pak program Akademických dnů UP 2009 našel své zakončení.

-tch-, -om-, -th-, -rp-, foto -mo- a -tj-

Čestná uznání, ceny a ocenění rektora UP jsou rozdány

V průběhu Akademických dnů UP předal rektor UP prof. L. Dvořák čestná uznání autorům oceněných vědeckých monografií a zvláštní ocenění za mimořádný publikační počin. Ceny si rovněž převzali studenti, kteří uspěli v soutěži o nejlepší vědeckou nebo uměleckou práci a nejlepší sportovci z řad studentů UP. Slavnostní akty proběhly 18. 2. v aule FF UP.

Čestné uznání rektora UP za rok 2008 autorům vědeckých monografií

PhDr. P. Urbášek (Archiv UP) za práci *Vysokoškolský vzdělávací systém v letech tzv. normalizace*, VUP, Olomouc 2008; **Mgr. P. Flajšarová** (FF) za práci *Poezie ve Velké Británii a Severním Irsku po roce 1945*, Uniprint, Rychnov nad Kněžnou 2007; **doc. J. Miller, MA., Ph.D.** (FF) za práci *Urban Societies in East-Central Europe, 1500–1700*, Aldershot–New York 2008; **doc. M. Kamínek, Ph.D.** (LF) za práci *Nukleární kardiologie*, Galén, Praha 2008; **doc. M. Petrů, Ph.D.** (FF) za práci *Fyziologie myslí, Úvod do kognitivní vědy*, Triton, Praha 2007; **doc. H. Grecmanová, Ph.D.** (PdF) za práci *Klima školy*, Hanex, Olomouc 2008; **prof. C. V. Pospíšil, Th.D.** (CMTF) za práci *Jako v nebi, tak i na zemi*, Krystal OP, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2007; **prof. L. Tichý, Th.D.** (CMTF) za práci *Chvála lásky*, VUP, Olomouc 2008; **doc. R. Švagříčková Slabáková, Ph.D.** (FF) za práci *Rodinné strategie šlechty Mensdorffové-Pouilly v 19. století*, Argo 2007; **PhDr. M. Viktorík, Ph.D.** (FF) za práci *Osudy olomouckých sladoven a sladovnických firem v kontextu vývoje sladovnického průmyslu (od 60. let*

19. století do roku 1948), Olomouc 2007, a za práci *Čokoládovnický a cukrovinářský průmysl v Olomouci*; **JUDr. Z. Papoušková, Ph.D., roz. Hudcová** (PF) za práci *Daňový režim neziskových organizací v ČR a ve vybraných zemích EU*, Olomouc 2007; **doc. P. Šarašín, Ph.D.** (FF) za práci *Teorie voleb druhého řádu a možnost jejich aplikace v České republice*, Olomouc 2008.

Zvláštní ocenění rektora UP za mimořádný publikační počin v roce 2008

Na návrh komise pro udělení cen rektora a čestného uznání rektora rozhodl prof. L. Dvořák udělit ocenění také těm autorům publikací, které sice nesplňují kritéria monografie, ale jsou mimořádně významné:

Prof. D. Krupka, DrSc. (PřF) za práci *Handbook of Global Analysis, Elsevier Science Publisher, 2008*; **doc. N. Šišková, Ph.D.** (PF) za práci *The Process of Constitutionalisation of the EU and Related Issues, Europa Law Publishing, Groningen, 2008*; **prof. V. Vozenílek a kol.** (PřF) za práce *Studium rozvoje regionu založené na vizualizaci geoinformačních databází a Atlas podnebí Česka a Hranicko – atlas rozvoje mikroregionu*.

Noví docenti a doktoři UP

Dvoji slavnostní akty proběhly 19. 2. v aule Právnické fakulty UP: jmenovací dekrety převzalo čtrnáct nových docentů UP a promovalo šedesát dva absolventů doktorských studijních programů šesti fakult UP.

Jmenovací dekrety obdrželi **docenti, kteří se habilitovali na Lékařské fakultě, Přírodovědecké fakultě, Fakultě tělesné kultury, Cyrilometodějské teologické fakultě, Filozofické fakultě a Pedagogické fakultě**: **doc. E. Halašová, Ph.D.** (Lékařská biologie), **doc. P. Mlejnek, Ph.D.** (Lékařská biologie), **doc. R. Vrtěl, Ph.D.** (Lékařská genetika), **doc. J. Frébortová, Ph.D.** (Biochemie), **doc. M. Kudláček, Ph.D.** (Kinantropologie), **doc. J. Šrajer, Dr. theol.** (Teologie), **doc. J. Harna, CSc.** (Historie), **doc. E. Jandová, Ph.D.** (Český jazyk), **doc. E. Klímová, Ph.D.** (Lingvistika konkrétních jazyků se zaměřením Románských jazyků), **doc. L. Krůpková, Ph.D.** (Muzikologie), **doc. T. Nejeschleba, Ph.D.** (Filozofie), **doc. K. Rinas** (Německý jazyk), **doc. I. Bednaříková, Ph.D.** (Pedagogika), **doc. M. Rašková, Ph.D.** (Pedagogika).

Promováni byli **absolventi doktorského studijního programu Lékařské fakulty, Přírodovědecké fakulty, Fakulty tělesné kultury, Cyrilometodějské teologické fakulty, Filozofické fakulty a Pedagogické fakulty** (za jménem uvádíme název studijního oboru a fakulty): **MUDr. M. Adámek, Ph.D.** (Vnitřní nemoci, LF), **MUDr. P. Bártoová, Ph.D.** (Neurologie, LF), **MUDr. D. Galuszková, Ph.D.** (Vnitřní nemoci, LF), **MUDr. M. Grepl, Ph.D.** (Lékařská biofyzika, LF), **MUDr. J. Juránková, Ph.D.** (Lékařská mikrobiologie, LF), **MUDr. I. Klementa, Ph.D.** (Chirurgie, LF), **MUDr. M. Kotas, Ph.D.** (Stomatologie, LF), **MUDr. I. Marek, Ph.D.** (Stomatologie, LF), **MUDr. T. Mráz, Ph.D.** (Vnitřní nemoci, LF), **MUDr. K. Navrátil, Ph.D.** (Lékařská biofyzika, LF), **Mgr. Z. Navrátilová, Ph.D.** (Lékařská imunologie, LF), **MUDr. P. Rössner, Ph.D.** (Neurologie, LF), **MUDr. P. Zbořil, Ph.D.** (Chirurgie, LF), **Mgr. Z. Halas, DiS., Ph.D.** (Matematická analýza, PřF), **Mgr. L. Nožka, Ph.D.** (Aplikovaná fyzika, PřF), **Mgr. M. Pavlačková, Ph.D.** (Aplikovaná matematika, PřF), **Mgr. H. Pospíšilová, Ph.D.** (Biochemie, PřF), **Mgr. P. Račková, Ph.D.** (Algebra a geometrie, PřF), **Mgr. M. Stranyánek, Ph.D.** (Aplikovaná fyzika, PřF), **RNDr. H. Strnadová, Ph.D.** (Fyzikální chemie, PřF), **Mgr. J. Tuček, Ph.D.** (Aplikovaná

fyzika, PřF), **Mgr. J. Vařenka, Ph.D.** (Aplikovaná fyzika, PřF), **Mgr. J. Vojtěchovská, Ph.D.** (Fyzikální chemie, PřF), **PaedDr. G. Bago, Ph.D.** (Kinantropologie, FTK), **PaedDr. Z. Haník, Ph.D.** (Kinantropologie, FTK), **Mgr. D. Jandačka, Ph.D.** (Kinantropologie, FTK), **Mgr. R. Mlika, Ph.D.** (Kinantropologie, FTK), **Mgr. Z. Svoboda, Ph.D.** (Kinantropologie, FTK), **Mgr. D. Zahradník, Ph.D.** (Kinantropologie, FTK), **ThLic. J. Larisch, Th.D.** (Praktická teologie, CMTF), **ThLic. P. Beresh, Th.D.** (Praktická teologie, CMTF), **ThLic. L. Zerhau, Th.D.** (Praktická teologie, CMTF), **ThLic. M. Menke, Th.D.** (Praktická teologie, CMTF), **Mgr. I. Burešová-Wania, Ph.D.** (Srovnávací slovenská filologie, FF), **Mgr. A. Hynšová, Ph.D.** (Klinická psychologie, FF), **Mgr. M. Charvát, Ph.D.** (Klinická psychologie, FF), **Mgr. M. Jabůrek, Ph.D.** (Filozofie, FF), **MgA. M. Kepřt, Ph.D.** (Teorie a dějiny hudby, FF), **Mgr. M. Krappmann, Ph.D.** (Německý jazyk, FF), **Mgr. D. Kroupa, Ph.D.** (Filozofie, FF), **PhDr. Ing. M. Lhotová, Ph.D.** (Klinická psychologie, FF), **Mgr. J. Línec, Ph.D.** (Srovnávací slovenská filologie, FF), **Mgr. L. Matuszková, Ph.D.** (Německý jazyk, FF), **Mgr. M. Pavlovová, Ph.D.** (Anglický jazyk, FF), **Mgr. R. Skorunková, Ph.D.** (Klinická psychologie, FF), **Mgr. M. Skýbová, Ph.D.** (Filozofie, FF), **Mgr. H. Tippelt, Ph.D.** (Filozofie, FF), **Mgr. G. Zapletalová, Ph.D.** (Anglický jazyk, FF), **PhDr. J. Zapletalová, Ph.D.** (Teorie a dějiny výtvarných umění, FF), **Mgr. J. Zatloukal, Ph.D.** (Teorie literatury, FF), **Mgr. K. Bártek, Ph.D.** (Pedagogika, PdF), **Mgr. L. Čadová, Ph.D.** (Antropologie, PdF), **Mgr. V. Hodis, Ph.D.** (Pedagogika, PdF), **Mgr. E. Hotová, Ph.D.** (Pedagogika, PdF), **Mgr. P. Macháčková, Ph.D.** (Pedagogika, PdF), **PhDr. L. Macháková, Ph.D.** (Antropologie, PdF), **Mgr. D. Maryšková, Ph.D.** (Pedagogika, PdF), **Mgr. M. Müllerová, Ph.D.** (Antropologie, PdF), **Mgr. N. Peloušková, Ph.D.** (Antropologie, PdF), **Mgr. I. Reimannová, Ph.D.** (Pedagogika, PdF), **Mgr. K. Sekerová, Ph.D.** (Pedagogika, PdF), **Mgr. M. Švandová, Ph.D.** (Speciální pedagogika, PdF).

Cena rektora UP za nejlepší vědeckou nebo uměleckou práci studentů za rok 2008

Za první místo: Mgr. N. Milotová (FF, obor ostatní vědy) za práci *České národní hnutí na Podřipsku v 60.–90. letech 19. století ve stínu místních mladočeských aktivit*; **Bc. N. Michlovská** (FF, obor teorie a dějiny) za práci *Grotta v architektuře 16. a 17. století*; **K. Chládková** (FF, obor jazykověda) za práci *„Weet die Tsjech wat ik zeg?“ Een onderzoek naar de perceptie van tweedetaal klinkers door Tsjechische leiders van het Nederlands*; **Mgr. A. Sedláčková** (FF, obor teorie a dějiny divadla, filmu a médií) za práci *České inscenace hry Tankreda Dorsta Merlin aneb Pustá zem*; **J. Šlais** (FF, obor muzikologie) za práci *Český chlapecký sbor Boni pudru*; **Mgr. T. Linhartová** (PřF, obor biologie) za práci *Gibberellin Analysis in Arabidopsis by GC-MS*; **Bc. N. Hlaváčová** (PřF, obor matematika) za práci *Existence řešení nelineárních evolučních parciálních diferenciálních rovnic v 1d-menzi*; **Bc. A. Vondráková** (PřF, spadá do věd o zemi a pedagogických věd) za práci *EXPLOZE – Extra porce lokálního zeměpisu*; **Mgr. et Bc. J. Svozilík** (PřF, obor fyzika) za práci *Vlastnosti kvantově korelovaných fotonových párů generovaných v periodicky pólvaných nelineárních materiálech*; **Mgr. V. Paiková** (LF, biomedicínské vědy) za práci *Cytogenetické změny u karcinomu prsu*; **E. Bačínská** (LF, realizace uměleckého díla) za práci *Prehltnutý splín*; **M. Holinka** (LF, biomedicínské vědy) za práci *Vyhodnocení senzitivity a specifity radiální endosonografie v porovnání k endoskopické retrogradní cholangiopankreatikografií v diagnostice choledocholithiázy*; **Mgr. Ing. P. Šupol** (CMTF, pedagogické vědy) za práci *Křesťan a hudba: Křesťanské aspekty současné populární hudby jako součást výchovy mládeže*.

Za druhé místo: Mgr. I. Dopitová (PdF, pedagogické vědy) za práci *Hildegard von Bingen: Pedagogické aspekty Ordo Virtutum*.

Za 2.–3. místo: Bc. I. Cinková (PřF, obor Biologie) za práci *Rozmnožovací, sociální a hravé chování nosorožce tuponosého (ceratotherium simum) v zoologické zahradě*; **Bc. Z. Trojanová** (PřF, obor Biologie) za práci *Morfologické a anatomické změny rostlin vyvolané houbovými patogeny*.

Cena rektora UP pro nejlepší sportovce z řad studentů UP pro rok 2008

- 1. místo: V. Vadovičová** (FTK), střelba, za 1. místo na paralympijských hrách.
- 2. místo: J. Fesselová** (FTK), atletika, za 3. místo na paralympijských hrách.
- 3. místo: M. Rubáček** (FTK), plavání, za účast na OH, ME a pětinasobnou účast na MČR.
- 4.–6. místo: Bc. Z. Gorgolová** (PřF), tae kwon do ITF, za 3. místo na ME a 1. místo na MČR; **A. Novák** (FTK), šplh na laně, za světový rekord ve šplhu; **Z. Svozilová** (FTK), plavání s ploutvemi, za čtyřnasobnou účast na MČR a 4. místo na ME.
- 7. místo: B. Janíková** (PF), házená, za 1. místo na MČR.
- 8. místo: R. Fišar** (FTK) Inline rychlobruslení, za 1. místo na AM ČR.

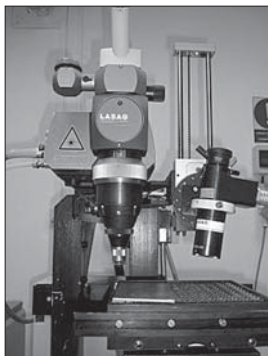
-red-, foto -mo-, -tj-

Okna vesmíru se otevřou dokořán i v Olomouci

S novou nabídkou studia astronomie a astrofyziky, na níž se bude podílet i RNDr. J. Grygar, největší česká kapacita v popularizaci tohoto oboru, přichází od příštího akademického roku Přírodovědecká fakulta UP. Zájemci budou moci získat specializaci v bakalářském studiu „Přístroje pro astronomii a astrofyziku“ a „Optické a laserové technologie“. Nové otevřené studijní specializace jsou dalším příkladem plodné spolupráce Univerzity Palackého s pracovišti Akademie věd ČR, které zhruba před 30 lety založily v Olomouci Společnou laboratoř optiky. Ta je také garantem nově otvíraných specializací.

Specializace na přístroje pro astronomii a astrofyziku studentům umožní získat základní znalosti z astronomie a astrofyziky a zejména znalosti principů a technik vyvinutých pro celé spektrum záření, ve kterém lze jevy ve vesmíru pozorovat. „Na výuce se budou podílet olomoučtí optici i vědečtí pracovníci Fyzikálního ústavu AV ČR jako např. M. Prouza, R. Šmída nebo J. Grygar. Součástí kurzu je také praktická astronomie, kdy budou studenti pozorovat vesmír na hvězdárnách v Prostějově, Valašském Meziříčí a Vsetíně,“ říká koordinátor studia doc. O. Haderka.

Specializace na optické a laserové technologie poskytne základní orientaci v konstrukčních prvcích využívaných v jemné mechanice, přehled materiálů používaných v procesu optické výroby, jejich vlastnosti, vady a hlavní oblasti využití. Absolvent získá přehled o technických a technologických možnostech při výrobě optických prvků. V oblasti laserových technologií je vysvětlen fyzikální princip činnosti a konstrukce laserů. Znalost laserových technologií ře-

▲ Laserový systém v SLO

šení, vrtání, svařování a ovlivnění povrchu je doplněna praktikem v laserové laboratoři, kde se studenti seznámí se stavbou průmyslového laserového systému a zvládnou základy jeho řízení.

Absolventi bakalářského studia mohou pokračovat v magisterském a postgraduálním studiu v širokém spektru oborů a zapojit se do vědeckého výzkumu.

Společná laboratoř optiky vznikla v roce 1985 jako pracoviště UP a Fyzikálního ústavu Akademie věd ČR. Kromě vědeckého výzkumu v oblasti klasické, nelineární a kvantové optiky se rovněž podílí na výchově studentů a postgraduálních studentů UP. Dále pak svými experimentálními a dílenskými kapacitami spolupracuje na řadě zakázek jak s domácími firmami, tak v rámci mezinárodních vědeckých projektů, např. konstrukce detektorů kosmického záření (Observatoř Pierra Augera v Argentině).

Bližší informace lze nalézt na <http://jointlab.upol.cz/info/pristrojova-fyzika>.

-pv-

Podpora studentů se zdravotním postižením na UP

Univerzita Palackého disponuje od roku 1996 službami Centra pomoci handicapovaným (dále pouze Centrum), jež pracuje při Katedře speciální pedagogiky PdF. Dnes se jedná již o tradiční účelové zařízení, jež si klade za cíl prostřednictvím svých odborně i personálně způsobilých pracovníků poskytovat služby speciálně pedagogického zaměření, a to všem studentům s handicapem, kteří se objevují mezi uchazeči o vysokoškolské studium a následně pak i mezi vysokoškolskými studenty na jednotlivých fakultách a katedrách UP. Centrum je otevřené komunikací se studenty se speciálními vzdělávacími potřebami, jakož i s pracovníky jednotlivých fakult a kateder, na nichž studenti se zdravotním postižením studují. Pracovníci Centra se snaží o vstřícné řešení otázek studia a studijních problémů studentů se zdravotním postižením studujících na UP (tj. studentů se sluchovým, zrakovým, tělesným a kombinovaným postižením, jakož i s narušenou komunikační schopností a specifickými poruchami učení).

K základním službám Centra patří usnadnění orientace studentů se zrakovým postižením v univerzitním prostředí, a to prostřednictvím rozmístění popisků v Braillově písmu a instalaci elektronických signalizačních zařízení, dále pak Centrum nabízí úpravy textů a průvodcovské služby. Pro neslyšící pak služby tlumočnické, pro osoby s tělesným postižením pak eliminaci bariérovosti prostředí, instalaci plošin, schodolezů atp., dále pak jsou to služby osobní/studijní asistence. Tyto, ale i další služby poskytuje Centrum studentům se zdravotním postižením, jakož i akademickým a technickým pracovníkům UP zcela zdarma. Činnost Centra je financována z grantových zdrojů. Spektrum jeho služeb a podpory poskytované studentům s handicapem je každoročně aktualizováno, a to s ohledem na požadavky vycházející ze snahy jednotlivých fakult a kateder podpořit a zkvalitnit studium studentům se zdravotním postižením. Centrum eviduje také dobrovolníky, zejména z řad studentů, kteří s ním aktivně spolupracují a napomáhají studentům se zdravotním

postižením zvládat nároky vysokoškolského studia a začlenit se do společnosti.

Je nutné si uvědomit, že vysokoškolský student je již svébytnou osobností, schopnou s ohledem na své potřeby plně si organizovat množství intervencí a nabídky poradenských služeb, a to nejen v rámci Centra, ale i např. v legislativě MPSV ČR a MZ ČR. Tatož mu mj. umožňuje čerpat státní finanční prostředky na nákup vhodných kompenzačních pomůcek (vozíky, speciální židle, stoly, atp.) a dále např. i na úhradu nákladů spojených s osobní asistencí, popř. pečovatelskou, tlumočnickou a jinou službou. Podpora vysokoškolských studentů se zdravotním postižením, a to nejen na UP, by proto měla směřovat zejména do oblasti podpory vysokoškolského studia těchto studentů. Student se zdravotním postižením se tak stává klientem (uživatelem) služeb Centra, jehož služby lze hodnotit jako komplexní a erudované zajištěné. Tyto služby, jakož i jejich koncepce a způsob financování v dlouhodobém vývoji překonalý systém nahodilých pomoci, finančních sbírek a charity v oblasti péče o osoby se zdravotním postižením.

Současné pojetí péče o studenty se zdravotním postižením na UP vychází z moderních trendů péče o jedince se zdravotním postižením, z požadavků na zajištění maximální míry jejich samostatnosti a nezávislosti, jakož i ze vzájemného partnerského vztahu mezi studentem se zdravotním postižením a pracovníky Centra. Kvalita tohoto vztahu je výrazně ovlivněna zajištěním rovných podmínek podpory pro všechny studenty se zdravotním postižením bez nádechu subjektivnosti, litości, popř. sponzorování aktivit, jež by z pohledu společnosti měly být nárokovány z jiných zdrojů (např. MPSV ČR, MZ ČR), neboť v rámci vztahů mezi studenty a v zájmu zajištění funkční integrace studentů se zdravotním postižením do společnosti je mj. nutné eliminovat prvky pozitivní diskriminace a snažit se o objektivní zajištění rovných podmínek pro všechny studenty, včetně těch se speciálními vzdělávacími potřebami.

Za CPH KSP PdF P. Bendová, V. Růžičková

M. Duda a kolektiv: Historie chirurgie.

Vybrané statě olomoucké a moravské chirurgie

Vydala Univerzita Palackého v Olomouci, Ediční řada Monografie, 229 s., 1. vydání 2008, 2. vydání 2009.

Publikace stručně pojednává o historii světové a české chirurgie a podrobně o historii chirurgie v Olomouci a v regionu střední a severní Moravy. Jen krátce je zmíněna historie světové chirurgie, od nejstarších chirurgických výkonů přes ranhojiče až po chirurgii využívající aseptiky a antiseptiky. Jako renomovaný onkochirurg zaznamenává autor i historii onkochirurgie u nás i ve světě.

Publikace je psána čtivým a srozumitelným jazykem, text je členěn do celkem 42 kapitol a je doplněn 141 černobílými a barevnými fotografiemi.

Z dosud nepublikovaných fondů Vědecké knihovny v Olomouci jsou zveřejněny materiály o nejstarších dějinách olomoucké chirurgie od 18. století až do roku 1945. Velký prostor je věnován oběma olomouckým chirurgickým klinikám od jejich vzniku až do současnosti. Chronologický historický výklad je doplněn osobními zajímavými vzpomínkami pamětníků na uplynulá desetiletí.

Dalších 31 kapitol je výsledkem několik roků trvajícího sbírání informací o chirurgických pracovištích ze střední a severní Moravy, kdy se podařilo shromáždit a utřídit rozsáhlý soubor údajů a fotografií od celkem 55 spoluautorů tohoto díla. Výsledek této mravní práce přinesl účtyhodný soubor zajímavých a historicky cenných informací o minulosti i současnosti chirurgických pracovišť v celém tomto regionu.

Jedná se o první souborné zmapování chirurgie v regionu. Prof. M. Duda prožil od svých studentských let s olomouckou a moravskou chirurgií takřka půl století a právem se tak zařadil mezi pamětníky, kteří mají k tomuto tématu co říci. Jeho práce a jméno je zárukou vynikající úrovně díla a příláká jistě i ty, pro které dané téma není tak aktuální.

Druhé vydání *Historie chirurgie. Vybrané statě olomoucké a moravské chirurgie* je pro zájemce k dispozici na adrese: Vydavatelství UP – prodejna skript, Biskupské náměstí 1, 771 11 Olomouc 1.

Doc. J. Herman, CSc., II. chirurgická klinika LF UP

JUBILEA

Blahopřejeme!

Při příležitosti životního jubilea převzali 18. 2. z rukou rektora UP prof. L. Dvořáka zlatou medaili Za zásluhy o rozvoj UP (na snímku zleva) prof. J. Zapletal z Katedry geologie PdF UP a prof. B. Hlůza, emeritní profesor PdF UP. Stříbrnou medaili v tentýž den převzal doc. B. Novák, proděkan pro studijní záležitosti PdF UP.

Text a foto -map-

V České republice pouze na UP Studentská právní poradna jako efektivní nástroj výuky

Je téměř nepředstavitelné, aby student medicíny ukončil studium na Lékařské fakultě, aniž by absolvoval praktické vzdělávání. Medik naprosto běžně pracuje od určitého okamžiku s pacienty. Idea právní kliniky vychází od značné míry z totožné potřeby. Totiž i sami posluchači práva dnes dobře vědí, že míra jejich uplatnitelnosti na trhu rovnouměrně klesá s tím, jakou – a jestli vůbec – absolvovali praxi. Je potřebné však k tomuto dodat, že na rozdíl od mediků ne všichni studenti práva mají tu možnost praktickým vzděláváním projít. Právní klinika na PF UP je v podstatě specifická praktická forma výuky, která umožňuje studentům vyzkoušet si základní praktické návyky ještě na fakultě, řekl Žurnál UP JUDr. M. Tomoszek, vedoucí Centra pro klinické právní vzdělávání a zároveň odborný asistent Katedry ústavního práva PF UP. Jakým způsobem tedy probíhá praktické vzdělávání budoucích právníků na PF UP a jaký vývoj právní kliniky PF UP od svého zrodu zaznamenala? Na tyto a další otázky odpovídá JUDr. M. Tomoszek:

Kdy vznikla na olomoucké Právnické fakultě Právní klinika a komu je určena?

Idea právní kliniky je založena na tom, že zde existuje celá řada lidí, kteří nemají přístup k placené právní pomoci. Právní klinika tedy nejen umožňuje studentům, aby získali praktické zkušenosti, ale poskytuje bezplatné právní poradenství lidem, kteří si nemohou dovolit placenou právní pomoc. To jsou dva cíle, jež Studentská právní poradna jmenovanými aktivitami zároveň plní.

Právní klinika je jednou z klinických forem výuky. Na Právnické fakultě UP se aplikuje od roku 1996, kdy na základě spolupráce s Ford Foundation přijeli

do Olomouce profesori Stefan H. Krieger a Richard K. Neuman, Jr. z Hofstra University v New Yorku a založili v prostředí Právnické fakulty UP první právní kliniku. S ohledem na všechny organizační a finanční problémy, které v následných letech však Právnickou fakultu provázely, klinika spíše skomírala. K jejímu – řekněme – znovuoživení došlo v roce 2006, kdy PF UP získala dvouletý projekt financovaný z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR, zaměřený na praktické formy výuky. V tomtož roce byl založen také zvláštní

předmět Studentská právní poradna. Jeho zaměření je specifické – studenti poskytují poradenství klientům, kteří do Studentské právní poradny přicházejí.

V současné době financuje výuku právních klinik, mezi které patří mj. Studentská právní poradna, ze svého rozpočtu Právnická fakulta.

Právní klinika tedy sestává z více součástí?

Ano, je však potřeba rozlišovat. Na rozdíl od Lidsko-právní kliniky, Právní kliniky uprchlického a cizineckého práva, Právní kliniky elektronických komunikací, Právní kliniky malého podnikání a neziskového sektoru, Administrativně právní kliniky, Mezinárodní arbitráže, které jsou taktéž právními klinikami pracuje Studentská právní poradna se skutečnými klienty. To je velmi důležité, protože jí podobnou v České republice nikde jinde nenajdete. Studentská právní poradna Právnické fakulty Univerzity Palackého je v tomto směru jedinečná. Ty kliniky, které nejsou založeny na práci se skutečnými klienty, využívají daleko víc starších případů nebo např. simulovaného soudního řízení či jiných praktických metod.

Jak probíhá výuka?

Co se týká Studentské právní poradny, která je založena vloženi na kontaktu se skutečnými klienty, funguje výuka následovně: Studenti jsou rozděleni do sekcí o maximálním počtu deset studentů, na jejichž práci dohlíží jeden z pedagogů PF UP. Studenti mají pravidelně službu na recepci Studentské právní poradny, kam chodí klienti. Tito jim zde stručně prezentují svůj problém. U kolem studenta je založit spis, shromáždit všechny důležité dokumenty, vytvořit její kopie, zajistit podpisy všech prohlášení, která s poskytováním právní pomoci souvisejí. Hlavním přínosem služby na recepci SPP je právě zmíněný osobní kontakt s klientem. Každý klient je individuální

osobnost a pro každého právníka je důležité umět jednat o pomoci každému, kdo se na něj obrátí. Jednání s klienty bývá občas poněkud komplikované. Ucelený spis je poté přidělen dvojici studentů, jež na případu začne pracovat. Konečnou právní radu zpracovává tato dvojice vždy pod vedením některého z pedagogů Právnické fakulty. Studenti by však sami měli dospět k řešení daného případu. V závěru práce dvojice studentů vypracuje právní radu v písemné podobě a po schválení příslušného pedagoga ji prezentuje klientovi.

Jedná se ovšem o volitelný předmět, jehož se nemohou zúčastnit všichni...

Ano, v sekcích kliniky pracuje omezený počet studentů. Posluchači PF UP se do této výuky dostávají poté, co uspějí ve výběrovém řízení. I když se počty studentů v jednotlivých sekcích snažíme upravovat podle poptávky, můžeme jich vzít jen tolik, s kolika jsme schopni pracovat. Za rok projde jednotlivými sekcemi Studentské právní poradny zhruba sto až sto padesát studentů. To je třetina až polovina ročníku. Minimálně třetina všech studentů PF UP má tedy možnost Studentskou právní poradnou projít, a to podle mne není tak málo. Myslím, si že uvedený počet je minimálně srovnatelný s tím, kolik studentů si vlastní iniciativou sežene nějakou praxi mimo fakultu.

S jakými případy se studenti ve Studentské právní poradně nejčastěji setkávají?

To je velmi různá a záleží i na období. Když se např. mění právní úprava, docházejí klienti často s potřebou řešení problematiky týkající se sociálních dávek. Bylo také období, kdy studenti řešili problematiku exekucí. V současné době často řeší případy, které souvisejí se spotřebitelským právem firem, které uzavírají krajně nevhodné smlouvy pro spotřebitele. Právní problémy přicházejí do Studentské právní poradny prostřednictvím klientů ve vlnách. Velmi často se stává, že jeden klient odbrzdí právní radu a zmíní se o ní ve svém okolí. Poté přijdou lidé s velmi podobným problémem. Často se studenti setkávají s běžnou agendou – rodinné spory; záležitosti, které se týkají nemovitostí, staveb, stavebního řízení; dědické záležitosti a další občanskoprávní spory.

Kdo jsou klienti Studentské právní poradny? Jsou mezi nimi i lidé z UP?

Lidé z Univerzity Palackého tvoří naprostou menšinu. Nejběžnějším typem klienta jsou olomoučtí občané, zejména lidé ze sociálně slabších vrstev.

Kolik problémů jste za dobu existence Právní kliniky řešili a vyřešili?

Ne každý případ musí skončit tím, že se vyřeší. Někdy se stane, že klient přijde, ale pak přestane s poradnou komunikovat, případ tedy zůstane nedořešený. Každopádně od založení evidence spisů, již v roce 2006 zavedla Studentská právní poradna, jsme dnes asi na čísle 450, možná i více. Myslím si, že ukončených případů bude mezi 350–400.

Dokončení na str. 6

ZEPTALI JSME SE ZA VÁS

Co vám předmět Právní klinika – konkrétně Studentská právní poradna – přinesl? Vyzkoušel jste praxi mimo PF UP? Máte představu, které z právních disciplín byste se rád v budoucnu věnoval?

P. Nešpor, student čtvrtého ročníku: Tento předmět mi pomáhá nejen aktuálně, ale jsem přesvědčen, že mi pomůže i v budoucnu. Jedna věc je totiž teorie, druhá pak praxe. Praxi jsem zjistil, že v sumě nabytých vědomostí totiž zůstává spousta skrytých detailů, které se často objevují až ve stádiu aplikace teoretických znalostí na konkrétní právní problém, se kterým přijde klient s prosbou o pomoc. Právě praxe pomáhá lépe pochopit teorii, s praktickou zkušeností jste schopni dosadit si do teorie konkrétní případ a jeho řešení.

Když absolvent právní fakulty odchází do praxe a nemá žádnou praktickou zkušenost, dostává se velmi často do problémů. Měl jsem možnost pracovat v advokátní kanceláři v průběhu studia na PF UP. Má zkušenost je taková, že většina těchto kanceláří nemá možnost dát vám jeden případ, na kterém budete moci pracovat např. čtrnáct dnů. V tomto prostředí se na jednom případě totiž většinou podílí několik lidí, každý pracuje na určité části. Studentská právní poradna PF UP je velmi obdobná tomu, jak v realu funguje klasická advokátní kancelář. Student tedy může získat základní návyky, jak se chovat, jak některé záležitosti řešit a navíc – může pracovat na jednom případě od začátku do konce. Myslím si, že Studentská právní

poradna je pro posluchače přínosná jak z hlediska aktuálního studia, tak z hlediska budoucího uplatnění, jelikož při pohovoru o brigádu, popř. koncipientskou práci, v advokátní kanceláři téměř vždy jako první otázka padne, zda-li máte nějaké zkušenosti, doporučení. Samozřejmě záleží na tom, kterým směrem student inklinuje, zdalí k advokacii nebo např. k soudcům. Já bych rád pracoval v advokacii, zajímá mne ale také sféra mezinárodního práva, arbitráže. Které z právních disciplín bych se tedy rád věnoval? V tuto chvíli je vše otevřené, nevím jaké budou možnosti v době, kdy se mi podaří dostudovat.

O. Beneš, student čtvrtého ročníku: K řečenému snad mohu jen dodat, že Právnická klinika jako celek přidává Právnické fakultě UP lidský rozměr. To, že se naučíte paragrafy a jejich aplikaci je málo. Bez Právní kliniky by tady chyběla důležitá vazba s konkrétním člověkem, pro něhož je prezentovaný problém velmi důležitý. Klient totiž vidí problém ze svého úhlu pohledu, což někdy klade bariéry v získání informací, jež nesou právní váhu. My, studenti, máme tak mj. možnost procvičit se v komunikaci s lidmi, což považuji za velmi důležité. Snažíme se velmi pečlivě, bezchybně postupovat při svých právních radách.

**Bezplatné právní poradenství pro všechny, kteří nemají přístup k placené právní pomoci!
Právní klinika PF UP je tu právě pro vás!**

Více na: <http://www.upol.cz/fakulty/pf/centrum-pro-klinicke-pravni-vzdelavani/>.

Studium v USA díky Merrillovu programu

Merrillov program je roční studijní program na vysoké škole v USA pro studenty Univerzity Palackého sponzorovaný soukromou osobou – panem Ch. Merrillem a partnerskými školami v USA. Mezi těmi, kteří mohou díky tzv. Merrillovu stipendiu každoročně vycestovat a studovat, byl i student oboru Učitelství anglického jazyka pro 2. stupeň základních škol O. Polišenský, který se prostřednictvím Žurnálu UP podělil se svými zkušenostmi ze svého pobytu v americkém státě Indiana:

V akademickém roce 2006–2007 jsem se rozhodl pro studium na zahraniční univerzitě. Proto jsem se zúčastnil výběrového řízení Merrillova programu, na jehož základě jsem byl spolu s dalšími deseti studenty UP vybrán pro studium na univerzitě ve Spojených státech amerických.

Merrillov program umožňuje studentům UP vybrat si možné studium asi na deseti amerických univerzitách. Na základě velmi dobrých referencí a vhodnosti programu, který jsem měl v úmyslu studovat, jsem se rozhodl pro studium studijního programu s názvem TESOL – Teaching English to Speakers of Other Languages v Goshen College ve státě Indiana. Absolventi tohoto programu pro budoucí učitele nerodilých mluvčích anglického jazyka jsou honorováni certifikátem TESOL, jenž je celosvětově uznávaným dokumentem.

Tři části amerického akademického roku

Můj studijní pobyt začal 23. 8. 2007. Již od začátku byla cesta velmi vzrušující. Do Goshenu jsem kvůli špatnému počasí přicestoval s jednodenním zpožděním. Po příjezdu začal kolotoč poznávání, seznamování a aklimatizace. Po rušném víkendu, kdy jsem se seznámil s prostředím školy a vyřídil důležité formalities, začala výuka. V prvním semestru jsem navštěvoval pět předmětů: Lingvistika, Studium Bible, Španělština, Americká literatura, a Individuální projekt TESOL.

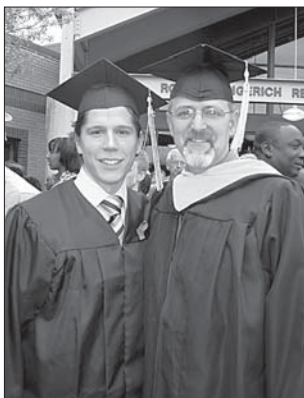
První semestr byl pro mě hlavně dobou seznamování, zvykání si na nové prostředí a v neposlední řadě vyrovnávání se s kulturním šokem. Ani tímto ztížená situace však příliš neovlivnila mé studijní výsledky

a má nová přátelství. Zimní semestr jsem úspěšně zakončil v polovině prosince 2007. Letní semestr, který jsem započal ve druhém lednovém týdnu, po Vánocích strávených v New Yorku a Silvestru ve Washingtonu DC, jsem navštěvoval další čtyři předměty: Anglická Syntax, Psychologie vzdělávání, Otázky anglického jazyka, Komunikace mezi kulturami a Praxi TESOL. Na rozdíl od systému v České republice je v Goshen College akademický rok rozdělen na tři části: zimní a letní semestr a navíc třítydenní „květnový semestr“. V květnovém semestru jsem navštěvoval jeden předmět, a to Metodologii TESOL. Jak je zřejmé, tento systém je velmi odlišný od toho, na který jsme zvyklí doma. Myslím však, že to byla pro mne naprosto úžasná pozitivní zkušenost a zážitek.

Atmosféra školy

Goshen College a Univerzita Palackého se liší v mnoha dalších oblastech. Za nejvýznamnější považuji celkovou atmosféru školy. Protože se jedná o malou komunitní školu, fungují zde mnohem významnější vazby uvnitř i navenek akademické obce. Je naprosto běžné, že učitelé pozvou studenty k sobě domů a uspořádají například barbecue.

Goshen College také významně přispívá ke kulturnímu i sociálnímu rozvoji města. Pořádají se různé happenings, koncerty, dobročinné sbírky, atd. Vládne zde velmi přátelská a uvolněná atmosféra a není zde kladen takový důraz na důstojnost, akademičnost a, řekněme, pro mne někdy svazující „genius loci“ univerzitní půdy.

Hlavní rozdíl: systém testování

Co se týče studia jako takového, za hlavní rozdíl považuji systém testování. Drtivá většina zadání či zkoušek jsou písemné. Ústně však probíhají diskuse, debaty a workshopy v průběhu semestru. Celkové hodnocení studentů je závislé na celkovém výkonu v průběhu semestru a závěrečné zkoušky většinou představují například jen 30% hodnocení. Na studenty jsou kladeny vysoké nároky z hlediska schopností kreativity, aktivního přístupu, analytického a kritického myšlení. Protože je Goshen College křesťanská škola, kterou zřizuje Menonitská církev Ameriky, je celý systém práce a života na kampusu charakterizován hlavními hodnotami jež jsou: „Christ Centered, Passionate Learning, Servant Leading, Compassionate Peacemaking, and Global Citizenship“.

Přínos pro diplomovou práci

Kromě studia jednoletého programu TESOL, jsem ve Spojených Státech také začal pracovat na své diplomové práci, kterou zpracovávám na Katedře anglického jazyka PdF Univerzity Palackého pod vedením PhDr. Světlany Obenausové Mlitt. Tento projekt zpracovávám na téma použití počítačových technologií v hodinách anglického jazyka. Rozhodl jsem se vytvořit dotazník, a tím porovnat, jaké názory na toto téma mají učitelé v USA a v České republice. Myslím, že dotazník a případová studie které jsem v USA zpracoval, přinesly velmi zajímavé informace a podklady pro další rozvoj mé diplomové práce.

Skvělý celý rok

Studium v USA, jež mi bylo umožněno díky stipendiu pana Charlese Merrilla a grantu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, bylo jednou z nejdůležitějších částí mého akademického rozvoje. Své studium na Goshen College považuji za skvěle prožitý a přínosný rok, který mi doslova změnil život, posunul mé cíle, upravil mé životní hodnoty, dodal mi rozhled a sebevědomí. Naučil jsem se vnímat své a cizí kulturní hodnoty, rozdily mezi lidmi. Díky lidem, které jsem potkal a také díky nutnosti spoléhat na sebe, jsem se naučil jak žít správný a přímý život. V neposlední řadě jsem však získal kvalitní formální vzdělání.

O. Polišenský, foto archiv autora, mezititulky -red-

Studentská právní poradna...

Má student Právnické fakulty reálně jinou možnost absolvovat praxi v průběhu studia?

Takovou, kterou by fakulta garantovala ne. Přemýšleli jsme o tom, že bychom – stejně jako na MU v Brně – zavedli povinné praxe, ale to se nepodařilo. Důvod je jednoduchý. Je značně obtížné domluvit dostatečný počet potenciálních zaměstnavatelů, kteří by studenty na praxi brali. Samozřejmě s tím souvisí i problém, jak zabezpečit jednotnou úroveň možných praxí. V tomto mají právní kliniky na PF UP velkou výhodu – jedná se o prostředí kontrolované fakultou.

Nicméně řada studentů si ze své vlastní iniciativy nějakou brigádu v advokátní kanceláři nebo stáž na soudě vždy najde. Tito studenti pak mohou srovnat, jak probíhá stáž v reálném prostředí a jak práce tady na fakultě v rámci Právní kliniky. Pokud vím, budou vesměs říkat, že se jedná o velmi odlišné prostředí, které oplývá naprosto jinou atmosférou. V advokátních kancelářích, na soudech atd. mají nadřazené obvykle spoustu dalších problémů, nemají dostatek času se věnovat studentům. Právní klinika má pro studenta tedy bezesporu jednu výhodu: intenzivnější pozornost supervizora (pedagoga).

V návaznosti na stále se rozšiřující klientelu Studentské právní poradny PF UP by mnohé jistě zajímala vaše představa budoucnosti kliniky.

Samozřejmě, že bychom více měli, ale veškeré představy jsou limitovány finančními prostředky. Myslím si, že v současné struktuře právních klinik na PF UP by nebyl problém mírně navýšit počty studentů a počty supervizorů. Vše tak, aby množství případů mohlo být

Dokončení ze str. 5

rozděleno mezi více lidí a případy by tak mohly být řešeny rychleji a efektivněji. Vzhledem k tomu, že křivka klientů strmě narůstá, mohl by za půl roku či za rok nastat problém. Pak bychom potřebovali větší prostory, to by pro Právnickou fakultu znamenalo potřebu dalších finančních prostředků. Porovnáte-li ale efektivitu výuky a skutečnost, že neexistuje žádný jiný ekvivalent k tradiční výuce, který by byl schopný praxi poskytnout, tak by to byla rozhodně cenná investice. Na Právnické fakultě je přednášeno např. trestní právo, pracovní právo, občanské právo atd. Tyto předměty se učí více méně odděleně. Praxe je ale propojená. Dostane-li absolvent k řešení případ, musí umět informace propojovat, neboť se v případě jistě objeví kombinace všeho možného, co se naučil. A to ho žádný předmět nenaučí. Student má možnost učit se na reálném případě, je nucen propojovat informace z různých oborů různým způsobem. Když pak přijdou kolegové do kontaktu se studenty, kteří právní klinikou prošli, zaznamenávají jejich výraznou změnu uvažování. O případech přemýšlejí jinak, umějí si představit teorii v praxi.

V současné době odmítáme klienty nejvíce z toho důvodu, že na jakoukoliv právní radu je pozdě nebo z důvodu, že se jedná o klienty, kteří nejsou nemajetní. Může ovšem nastat situace, kdy bychom museli klienty odmítnout z důvodu přetíženosti. Myslím si ale, že by to bylo krajní řešení. Byli bychom rádi, kdybychom mohli poradit každému, kdo právní pomoc kliniky vyhledá a bude splňovat kritéria pro její poskytnutí.

Ptala se M. Hronová,
ilustrační foto archiv Právní kliniky

Univerzita Palackého, Lékařská fakulta, Pedagogická fakulta UP
s hlubokým zármutkem oznamují,
že v úterý 17. února 2009 zemřel ve věku 72 let

Prof. RNDr. Stanislav KOMENDA, DrSc.
emeritní prorektor pro vědu a výzkum
dlouholetý pracovník Ústavu lékařské biofyziky LF UP.

Působil v Jednotě českých matematiků a fyziků, České statistické společnosti, České antropologické společnosti, Lékařské společnosti J. E. Purkyně, New York Academy of Sciences, Internationale Gesellschaft für Ingenieurpädagogik, Společnosti pro vědy a umění, American Association for the Advancement of Science. Jeho odborná publikační činnost zahrnuje na tisíc článků a deset monografií.

Byl literárně činný v oblasti tzv. „malých“ žánrů – glosy, aforismy, bajky, poezie, fejetony jsou publikovány v samostatných autorských titulech, ve sbornících, časopisech, v denním tisku i v rozhlase. V letech 1988–1990 vydával časopis Pacemaker nákladem Lékařské fakulty a Fakultní nemocnice v Olomouci, byl dlouholetým členem redakční rady Žurnálu UP a od roku 2003 vydával autorský internetový měsíčník Liber catenatus na Univerzitě Palackého. Byl členem Obce českých spisovatelů. Je zahrnut do několika vydání Kdo je kdo v České republice na přelomu 20. století a do některých encyklopedií zahraničních.

V našich myslích zůstává vzpomínka na erudovaného odborníka, který ochotně pomáhal radou nebo praktickým přispěním i nad rámec vlastního vědního oboru či pracoviště, laskavého kolegu, oblíbeného učitele a moudrého člověka.

Prof. Z. Kolář, CSc.,
děkan Lékařské fakulty UP

Prof. L. Ludíková, CSc.,
děkanka Pedagogické fakulty UP

Prof. L. Dvořák, CSc., rektor UP

Vzpomínka na prof. RNDr. Stanislava Komendu, DrSc.

Chtělo by se mi spíše napsat „Vzpomínka na Standu“, a to by asi řeklo víc, než tento nadpis. Prof. Komendu jsem znal řadu desetiletí. Z oblíbeného biostatistika se po sametové revoluci stala výrazná osobnost nejen Univerzity Palackého, ale i Olomouce. Za svoje dílo se stal Čestným občanem města. Dostal řadu vyznamenání a ocenění za svoji literární tvorbu. Kdysi řekl, že se zabývá teorií her a možná, že i literatura, kterou psal a která byla kořením jeho života, vznikala z potřeby hrát si se slovy, objevovat a nacházet nová slovní spojení s novým významem. Řadu svých básnických sbírek vydal nákladem vlastním. Pan profesor byl neobyčejně činný. Biostatistika, biometrie, edukometrie a antropometrie ho přivedly mezi lékařskou veřejnost a nutno říci, že do této komunity výborně zapadl a měl zde řadu přátel a dobrých známých. Přesto, že dosáhl mnoha pozoruhodných uznání a vysokých funkcí, stal se například prorektorem UP, nikdy nezapomínal, že byl klukem z vesnice s kádrovým hendikepem, zvyklý na tvrdou práci a spíše velmi

skrovné poměry. Zasedali jsme spolu v Redakční radě Žurnálu UP a vzpomínám na někdy vášnivé diskuse nad některými tématy a marnou snahu předsedy redakční rady diskuzi přerušit. Na závěr snad několik nesouvislých úryvků jeho básně:

Ma duše onemocněla touhou
Protože nebylo, kdo by jí podal lék
nebo alespoň pomocnou ruku –
umřela
* * *

A tak tu sedím, teď už odduševněle
hledaje odpověď na otázky předběžně mi položené
Je touha dlouhá nemoc?
Je touha těžká nemoc?
obklopen černou obavou, abych nezmeškal pohřeb.

Nashledanou Stando.

J. Mačák

„Jaký to má smysl?“

Tak nadepsal prof. RNDr., Stanislav Komenda, DrSc., úvodí kapitolu své autobiografické knihy „Biometrie na Tabulovém vrchu a v jeho podhůří“ (VUP, Olomouc 2006). Protože už nespátíme jeho rázovitou postavu na půdě univerzity, ani nikde jinde, poslyšme, co tento moudrý skeptik, kriticky myslící vědec a spisovatel píše sám o sobě:

„Protože se můj čas už nachyluje, také v zaměstnanec-kém slova smyslu, mé pracovní smlouvy jsou vystavovány na stále kratší zlomek pracovní doby (což je v pořádku a já s tím naprosto souhlasím) a má mysl se už řadu měsíců obírá myšlenkou budování archivu mimo mou pracovní – je asi přirozené, že přemyslím o smyslu toho všeho, čím jsem se v posledním padesátiletí zabýval.

Čemu jsem věnoval roky svého života, čím jsem vyplňoval čas, ten jedinečný prostor každému jedinci darovaný?

Protože jsem navyklý vyslovovat své úvahy nahlas – a protože mé počínání bylo pro mě nynější kolegyně nepřehlédnutelné – docházelo zákonitě k debatám o tom, co se od člověka očekává, co se patří a co má smysl. Abych byl úplně konkrétní, mé shromažďování krabic od papíru pro tiskárny počítací a kopírky, do kterých jsem rovnal své separáty, konferenční sborníky a knihy, doprovázely skeptické komentáře. Z úst kolegyně, se kterou už víc než patnáct let rubáme statistické uhlí ve stejné důlní šachtě...

Vím, že tady nebudu věčně, podle propočtů mých internistických přátel a kolegů tady dokonce nemám být příliš dlouho. Vím, že na jejich úvahách něco je, v lékařské počínání však valnou důvěru nemám. Ostatně, komu by se chtělo věřit v pravdivost nepřijemného?

Takže se otázky po smyslu zužovaly na otázku – jak je smysluplnost lidského díla podmiňována plynoucím časem? Dost dlouho jsem se nad tím namudroval. Klíčovými slovy mého slovníku posledních padesátiletí byla statistická významnost, statistická signifikance. A konstanta její nastavení určující – 0,05. Tu si dokonce chci nechat vepsat na svůj náhrobní kámen – budu-li nějaký mít. Byla tedy smysluplnost mého statistického počínání statisticky významná? Nebo je tato otázka rovněž nesmyslná?

V průběhu dnes už šestačtyřiceti let jsem vyřešil řadu úloh, které asi nijak příliš neobohatily matematiku jako takovou, mohly by však najít své místo v učebnicích oboru v budoucnosti.

Největší díl toho času, který jsem, podoban Antoninovi, topiči elektrárenskému, přikládal do rozpaleného kotle života, se stal neviditelnou součástí stovek a možná tisíců studií, které jejich autoři podávali k získání diplomů kandidátů věd, k získání docentských hodností v habilitačních řízeních a profesorských klobouků v profesorských jmenováních. A také prací diplomových a doktorských – i článků zasláných k otištění do redakčních rad odborných časopisů nebo přednášených na konferencích, kongresech, workshopech nebo instalovaných na plochách posterů doma i v zahraničí.

Jistě, doktoři, docenti a profesori vymřou a ze světa odejdou cestou všeho lidského a přechodného. Jenomže, oni měli své žáky, na jejichž životech učinili znamení svých existencí. A třeba mohou být po letech tahle znamení už zvětralá a špatně čitelná, učiněna byla.

Myslím, že v proudu času nelze nic přeskočit. Stejně jako se nedá bez katastrofálních následků vyjmout ze zdi starého domu jediná řada cihel. Naše dílo, pokud bylo vykonáno poctivě a nebylo pouhým předstíráním, zůstává součástí obecného lidského tvoření.

S přítelem Standou jsme se řadu let setkávali na schůzích redakční rady Žurnálu UP, do něhož ochotně a rád přispíval svými texty. Vždy se vyznačovaly čtivostí a přesností myšlenek. Šíře jeho intelektuálního záběru byla obdivuhodná. Jeho aforismy a eseje i básně dokázaly trefit do černého i dnes, protože je psal z nadhledu, s životní zkušeností a byl mistrem slova.

Už je, žel, za čarou života, avšak mnohé po něm tady zůstává.

Čest jeho památce!

Prof. M. Hejtmánek

Zpráva o realizaci projektu METPOPULI

Projekt METPOPULI – „Výzkum nových, moderních nástrojů a metod popularizace výsledků vědy, výzkumu a vývoje na vysokých školách v ČR ve spolupráci s vědeckou společností a způsoby jejich uplatňování v praxi“ je zaměřen na analýzu stávající situace v oblasti popularizace výsledků vědy, výzkumu a vývoje na vysokých školách a výzkumných institucích v ČR a ve vybraných státech EU (Velká Británie, Německo, Itálie, Francie, Belgie, Španělsko, Rakousko); komparaci výsledků a vytvoření metodiky popularizace vědy, výzkumu a vývoje na vysokých školách v České republice. Projekt je řešen Univerzitou Palackého v Olomouci ve spolupráci s Českou společností chemickou.

V roce 2008 bylo uskutečněno dotazníkové šetření, akční výzkum a sběr případových studií s cílem zmapovat situaci v oblasti popularizace vědy na vysokých školách a výzkumných institucích v České republice a v zahraničí. Výsledky byly analyzovány a zpracovány do zprávy, která bude v následujícím roce zařazena jako součást publikace „Nové, moder-

ní nástroje popularizace výsledků vědy, výzkumu a vývoje na vysokých školách v ČR“. Jedním z výstupů projektu v roce 2008 je také webový portál www.metpopuli.cz, který je informační platformou vztahující se k projektu a poskytující škálu zajímavosti a odkazů na popularizační akce u nás i ve světě.

V roce 2009 bude na základě zjištěných dat porovnána situace u nás a v zahraničí a zpracován návrh metodiky popularizace výsledků vědy a výzkumu. V rámci projektu bude uspořádána odborná konference na téma „Jak popularizovat?“ Hlavním výstupem projektu bude publikace „Nové, moderní nástroje popularizace výsledků vědy, výzkumu a vývoje na vysokých školách v ČR“, která bude obsahovat souhrnné informace a výsledky projektu.

Pro více informací o projektu nás neváhejte kontaktovat.

Projektový servis UP, Šlechtitelů 27, 783 71
Olomouc, tel.: 585 631 421, fax: 585 631 401,
e-mail: info@psup.cz, www.psup.cz

O paprscích nesoucích stopy molekulárních kmitů, Nobelově ceně za telegrafický článek, jednom olomouckém maturantovi a (možná) „hodném náckovi“

Na olomouckých zdech visí několik otisků velikánů světové vědy: svou desku tu má zakladatel genetiky G. Mendel, který tu studoval, či zakladatel neeuclidovské geometrie J. Bolyai, který tu sloužil na vojné (viz ŽUP 5/14, 2004). Málo se však ví, že s naším městem má cosi společného i člověk, který předpověděl jeden z pozoruhodných optických jevů, tzv. Ramanův rozptyl.

Světelné záření, které prochází látkou, si většinou ponechává nezměněnou frekvenci. Může se však stát, že kmitající pole světla spojí své síly s vibrující molekulou látky, kterou prochází. Vystupující světlo pak má frekvenci danou součtem či rozdílem těchto dvou frekvencí – výsledný paprsek je pak zabarven trochu více směrem k modré či červené části spektra. Tato změna se nazývá Ramanův jev. Protože každá molekula má jiné vlastní frekvence, pozorování posuvů frekvencí rozptýleného světla nám dává možnost detekovat různé látky podle jejich „otisků prstů“ v ramanovském spektru. Ramanův spektrometr používají i naši chemici, třeba aby zjistili, co přesně se jim v laboratoři podařilo „uvařit“, ramanovské přechody jsou i předmětem výzkumu našich kvantových optiků.

Své jméno nese tento jev po indickém fyziku Ch. Ramanovi, který jeho pozorování poprvé uveřejnil v britském časopise Nature. Zda je to pojmennováni po zásluze, je dodnes předmětem neshod. Efekt totiž poprvé pozorovali v roce 1928 L. Mandelštam a G. Landsberg v Moskvě. Publikování se ale poněkud protáhlo, článek se jim prý z německého časopisu vrátil pro pravopisné a stylistické chyby k přepracování, něco prý nebyla čistá němčina, ale spíš jidiš... Indický experiment provedl nezávisle a s jinou látkou Ramanův asistent K. S. Krishnan poté, co mu jeho šéf zadal úkol a odjel relaxovat na lov slonů. Po zhlédnutí vyfotografovaných spektrálních čar a ověření efektu Raman nezával a poslal článek jako telegram do Nature. Díky tomuto tahu byl první, kdo jev publikoval.

Až půjdete kolem Komenky, můžete si vzpomenout na člověka, který předpověděl efekt, díky němuž umíme analyzovat nové chemikálie, měřit teplotu ve spalovacích motorech nebo třeba zkoumat složení atmosféry vzdálených planet.

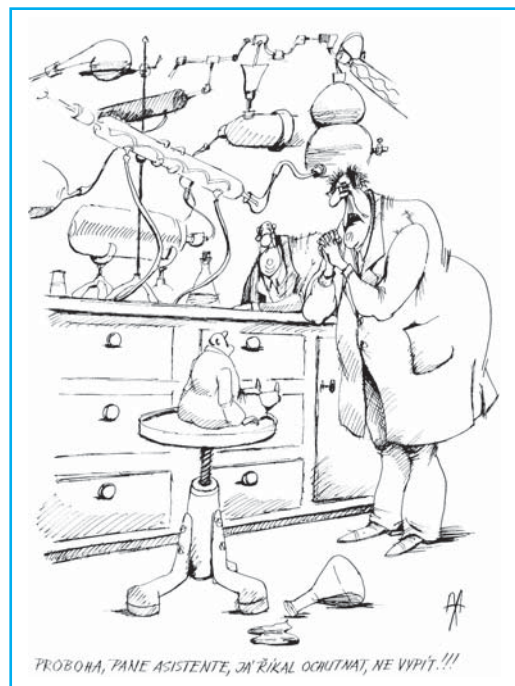
Ale první teoretická předpověď tohoto efektu je ještě starší: pochází z poměrně nenápadného článku z roku 1923 od vídeňského profesora A. Smekala. Efekt tak nese různé názvy v různých zemích: v německy mluvících ho nazývají Smekal-Ramanovým jevem, zatímco v Rusku je to „kombinační rozptyl“ světla. Můj někdejší šéf prof. Scully při zmínce o Ramanově rozptylu na konferenci připomínal, že to je jev, který předpověděl Smekal, změřil Krishnan, a Raman za něj dostal Nobelovu cenu.

Když jsem si sám chystal konferenční příspěvek, nedalo mi to, abych se nepokusil dopátrat k více informacím o fyzikovi s takto moravsky znějícím jménem. Padla mi do ruky krátká biografie od Klause Benekho, která uváděla, že Smekal studoval na středních školách v Brně a v Olomouci, kde i maturoval. Dostal se tam coby syn důstojníka dělostřelectva, který býval zřejmě převelován k různým posádkám. Díky ochotě ředitele Zemského archivu v Opavě dr. Kaňáka jsem se pak dostal i ke kopii jeho maturitního vysvědčení z roku 1912: Smekal byl vzorným studentem německé státní realky se samými výbornými, včetně té za „Böhmische Sprache“. Tehdejší „Realschule“, kterou navštěvoval, sídlila v budově dnešního Komenia – základní školy naproti Prioru.

Neměli bychom si tedy vedle biologa a matematika připomínat i významného fyzika, který tu získal určitě alespoň část svých znalostí? To je do jisté míry zajímavá otázka. Ze záznamů se dá dohledat, že Smekal byl od roku 1937 členem NSDAP. Zatím bývalo u nás nepředstavitelné, abychom stávekli pomníkem nacistům. Na druhé straně jsem se nikde nedočel, že by se Smekal dopouštěl nějakých zločinů – byl to možná jen takový „hodný nacist“, který to vcelku myslel dobře, chtěl si dělat svou vědu a doba holt byla taková a okolnosti a kariéra to vyžadovaly. Kolik takových kolem sebe známe, jen ta strana a ideologie se jmenovaly jinak? Ať z toho vystřízlivili dříve nebo později, nezřídka se k jejich dílu hrdě hlásíme. Oni přece žádnou M. Horákovou osobně nepopravovali, stejně tak jako Smekal, který se osobně na holocaustu nejspíš nepodílel a ve svých člancích citoval Einsteina. Smekal byl „denacifikován“ v roce 1946, působil pak jako profesor fyziky v Darmstadtu a ve Štýrském Hradci, kde se zabýval výzkumem vlastností krystalů.

Až půjdete kolem Komenky, můžete si vzpomenout na člověka, který předpověděl efekt, díky němuž umíme analyzovat nové chemikálie, měřit teplotu ve spalovacích motorech, nebo třeba zkoumat složení atmosféry vzdálených planet. Letos je to 97 let, co tam maturoval. Zároveň na tento rok připadá padesáté výročí jeho úmrtí.

Prof. T. Opatrný, PŘF UP

PROBHA, PANE ASISTENTE, JA ŽIKAL OCHUTNAT, NE VYPÍŤ!!!

Autor: B. Kovařík

Hradecké prohlášení

My, níže podepsaní, odmítáme způsob přípravy Bílé knihy terciárního vzdělávání jako nedemokratický. Samotnou Bílou knihu terciárního vzdělávání považujeme za nedostatečnou a nebezpečnou materiál pro kvalitu vysokého školství, ohrožující jeho demokratický charakter a nezastupitelnou funkci pro společnost. V této podobě ji pokládáme za nepřijatelné východisko pro tvorbu nové zákonné úpravy.

Protože nám záleží na osudu českého vysokého školství, žádáme, aby příprava věcného záměru zákona byla podrobena veřejné diskusi za široké účasti akademické obce. Je nezbytné, aby byla veřejnost o jeho tvorbě průběžně informována.

Při přípravě věcného záměru je důležité, aby byly zohledněny především tyto výtky vůči Bílé knize terciárního vzdělávání:

1. Snadná zneužitelnost: Omezením samosprávy vysokých škol se dává prostor pro prosazování politických a ekonomických zájmů nejrůznějších lobby, a to prostřednictvím instalovaných správních rad a Rady pro terciární vzdělávání. Rázně odmítáme omezování samosprávy vysokých škol.

2. Nerealizovatelnost: Chybí jasná představa o konkrétním procesu, jak dosáhnout cílového stavu. Popis návrhu reformy je tvoren souborem navzájem neprovázaných kapitol a absence této představy činí celou reformu nevěrohodnou.

3. Krátkozrakost: Preference přímého ekonomického profitu před investicemi do rozvoje vědy a vzdělanosti je pro většinu oborů základního výzkumu likvidační. Útlum oborů s odloženou ekonomickou rentabilitou povede k dlouhodobému snížení konkurenceschopnosti české vědy a školství v evropském kontextu.

4. Klamnost: Návrh reformy vzbuzuje falešné naděje mezi uchazeči o kvalitní vysokoškolské vzdělání, protože zaměňuje kvalitu výuky s bezprostřední finanční rentabilitou. V praxi tak povede k poklesu úrovně absolventů a následně i ke snížení jejich hodnoty na trhu práce. Je třeba zajistit takovou reformu, která zpřístupní v co největší míře kvalitní vzdělání, nikoli takovou, která umožní nákup titulu.

5. Neufinancovatelnost: Návrh reformy nenabízí realistické řešení podfinancování vysokého školství. Zvýšení příspěvku ze státního rozpočtu se neplánuje a chybějící prostředky nemohou být vyrovnány pouhým zapojením soukromých zdrojů.

Vyzýváme proto nejširší akademickou obec, studenty, vědecké pracovníky a další občany této země, aby nás v naší snaze zabránit neuváženým a kontraproduktivním změnám v českém vysokém školství podpořili.

V Hradci Králové na sněmu zástupců akademických senátů dne 4. 2. 2009

Hradecké prohlášení bylo přijato na zakládajícím shromáždění iniciativy Pro vzdělanost v Hradci Králové 4. 2. zástupci z fakult mnoha vysokých škol.

Zdroj a další informace: <http://www.provzdelanost.cz/index.php?page=prohlaseni.html>.

Katedra fyzikální chemie PŘF UP zahajuje
třetí ročník úspěšného cyklu

„Současná chemie“,
letos s podtitulem

„Brno zdraví Olomouc!“

Cyklus bude zahájen přednáškou

prof. E. Palečka, DrSc., na téma **Elektrochemie nukleových kyselin a bílkovin**

4. 3. ve 14.30 hod. v kině Metropol
(Sokolská 25).

Dále bude cyklus pokračovat přednáškami vždy od 14.00 do 15.30 hod.:

- 25. 3. – prof. J. Koča, DrSc.: **Výpočetní chemie biomolekul: Lesk a bída,**
- 15. 4. – prof. V. Sklenář, DrSc.: **Mag(net)ické čary máry aneb quo vadis NMR?**
- 29. 4. – doc. J. Šponer, DrSc.: **Biomolekulární stroje jako zásadní výzva pro moderní chemii a fyziku (podtitul – Ribozom).**

Všichni jste srdečně zváni a na setkání s vámi se těší organizátor a garant cyklu prof. P. Hobza.